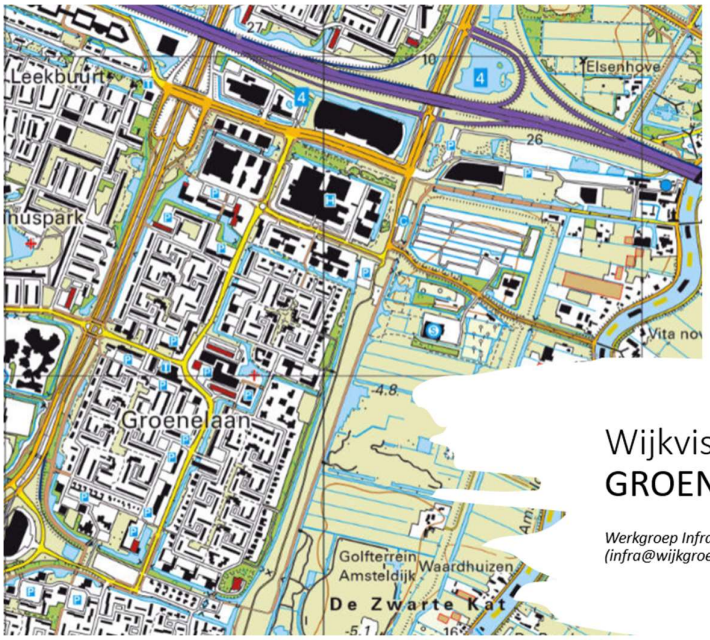

Wijkvisie
GROENELAAN, AMSTELVEEN

Werkgroep Infra van de Stichting Wijkkoepel Groenelaan
(infra@wijkgroenelaan.nl)

Samenvatting

Aanleiding

Met de wijkvisie probeert de werkgroep Infra van de Wijkkoepel Groenelaan maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak te creëren voor een gestructureerde ontwikkeling en daaruit voortvloeiende ontwikkelingsmogelijkheden voor de wijk Groenelaan, alsmede de relatie die zij heeft met de omgeving als onderdeel van de Gemeente Amstelveen. In deze wijkvisie worden mogelijkheden, wensen en randvoorwaarden gegeven die nu en in de toekomst richting kunnen geven aan de sociale, economische en fysieke inrichting van de wijk. Met dit document wil de werkgroep het gesprek met het Gemeentebestuur aangaan om de Gemeentelijke visie en het bestemmingsplan aan te passen voor een toekomstbestendige wijk Groenelaan (figuur 1).

De Wijkvisie is een initiatief van de werkgroep Infra als onderdeel van de Wijkkoepel Groenelaan. De wijkvisie is een levend document dat bij tijd en wijle geactualiseerd dient te worden. Voorliggende stand van zaken is die van ultimo 2024.

Samen continu werken aan deze wijkvisie (zie https://wijkgroenelaan.nl/)

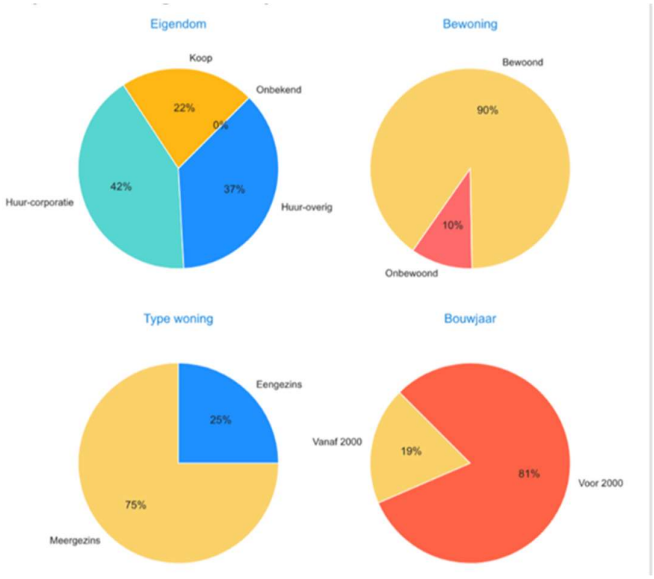
Aangezien de Groenelaan voldoende potentie heeft als wijk om fantastisch in te wonen en te werken, heeft de werkgroep Infra van de Wijkkoepel Groenelaan onderkend dat het verstandig is om een visie te ontwikkelen, waarbij de diverse ontwikkelingen op het gebied van demografie en klimaat worden benoemd en uitgewerkt. Om de potentie van de wijk maximaal te benutten is het nodig dat er een totaalbeeld komt voor de transitie van de wijk voor de komende decennia. Met deze visie beoogt de Wijkkoepel een positieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de wijk, waarbij externe factoren die invloed hebben op de wijk benoemd worden en in onderling verband bijdragen aan de kwaliteitsverbetering van de wijk en de gemeente. Ook beoogt de visie een totaalbeeld te bieden, zodat individuele- of deelprojecten niet langer een op zichzelf staand project zijn, maar meer beoordeeld en gewogen worden als onderdeel van het grotere eindbeeld (van de ontwikkeling) van de wijk Groenelaan.

Figuur 1: Wethouder Floor Gorden (ruimtelijke ordening, duurzaamheid, economische zaken en groen) op bezoek bij onze wijkpresentie 2024 tijdens het wijkfestijn tgv 60 jaar naam Amstelveen.

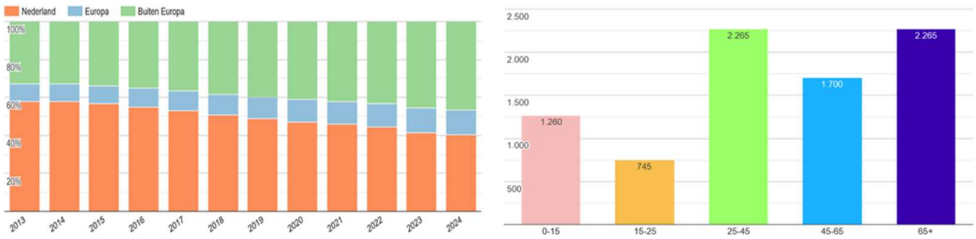
Demografische ontwikkeling van de wijk

De wijk heet 4436 woningen. Figuur 2 toont verdeling tussen huur- en koopwoningen en percentage bewoond/onbewoond.

Figuur 2: De verdeling van het woonbestand in de wijk.

De wijk Groenelaan is in een transitiefase gekomen. In de afgelopen 10 jaar is de samenstelling van de bewoners en gebruikers van de wijk, zowel wat betreft demografische samenstelling, als ook het gebruik en de wensen ten aanzien van de wijk en haar voorzieningen, sterk veranderd. Ook spelen er inmiddels diverse externe factoren, waaronder wijzigende klimatologische omstandigheden en het ‘vol’ raken van de Metropool Regio Amsterdam voor diverse functies, waaronder wonen, werken en recreëren, die maken dat er anders omgegaan wordt met de bebouwde en onbebouwde omgeving in de wijk. Figuur 3 de herkomst van de bewoners en de leeftijdsopbouw. Dit zijn belangrijke gegevens om rekening mee te houden bij het uitwerken van de wijkvisie.

Figuur 3: De leeftijdsopbouw van de bewoners.

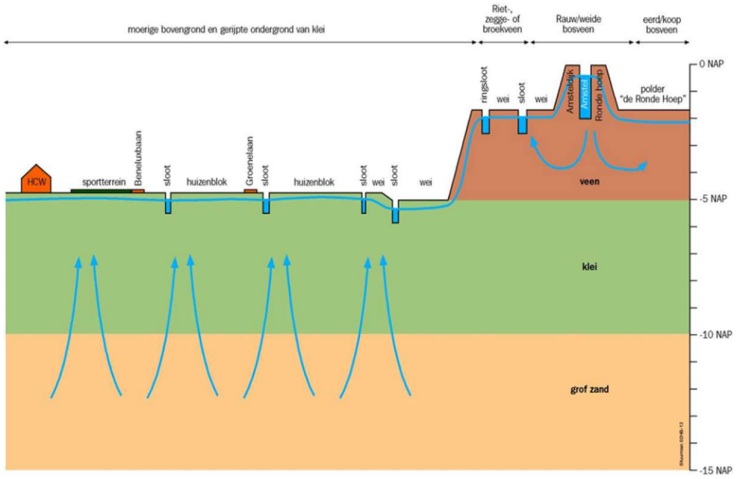
- ❑ Aandacht voor ouderen om zich binnen te wijk te verplaatsen en zich daarbij veilig te voelen moet in de visie worden meegenomen,
- ❑ De wijk moet proberen om de ontmoeting tussen verschillende bevolkingsgroepen te verbeteren.

Bodem, water en klimaat

De wijk Groenelaan in Amstelveen is een wijk ontworpen in de jaren ’60 van de vorige eeuw en gerealiseerd rond 1970. De wijk is gebouwd op een kleidek en ligt ca. 5 meter onder zeeniveau. Deze klei heeft een relatief hoog gehalte aan organische stof waardoor de bodem altijd vochtig is. De polder kon daardoor alleen door melkveehouderijen worden gebruikt.

Door de lage ligging ontvangt de polder naast regenwater ook kwelwater (figuur 4). Om de polder droog te houden is goed waterbeheer essentieel. Zeker omdat door klimaatverandering de winterneerslag verder gaat toenemen, er vaker zeer grote regenbuien gaan vallen, maar ook omdat vaker langdurige droogteperioden in de zomer worden voorspeld.

De wijk bezit een gemengd rioolstelsel. Vuil water en regenwater wordt via 1 buizennetwerk naar de rioolwaterzuivering getransporteerd. Dit systeem is niet duurzaam en erg kwetsbaar voor intensieve regenbuien. Om het grondwater niet te veel laten stijgen heeft de wijk ook een uitgebreid ondergronds buisdrainagenetwerk dat goed moet worden onderhouden. Dit gedraineerde grondwaterwater wordt ook door het gemengd rioolstelsel afgevoerd.

Figuur 4: De bodemopbouw en de grondwaterstroming in een oost-west profiel in en rond de wijk.

- ❑ Met het oog op de toekomst moet er meer aandacht komen voor waterberging in de wijk. Hierbij moet vooral worden nagedacht hoe schade te voorkomen tijdens intensieve buien. Het gemengd rioolstelsel moet dan ontlast worden om “vuil water op straat” te voorkomen. Groen moet ook worden aangepast aan hoge grondwaterstanden en vaker voorkomen van droogte.
- ❑ Ook is ‘groen’ een belangrijk antwoord op diverse onderwerpen vanwege wijzigende klimatologische omstandigheden. Groen biedt voor veel zaken een directe oplossing: Koeling en schaduwwerking bij hitte; Verminderde hittestress van de bebouwde omgeving;

Luchtzuivering; Onttrekking en berging CO_2; Demping omgevingsgeluid; Huisvesting wilde dieren en insecten waardoor verhoging biodiversiteit; Waterberging van hemelwater in boven- en ondergrond.

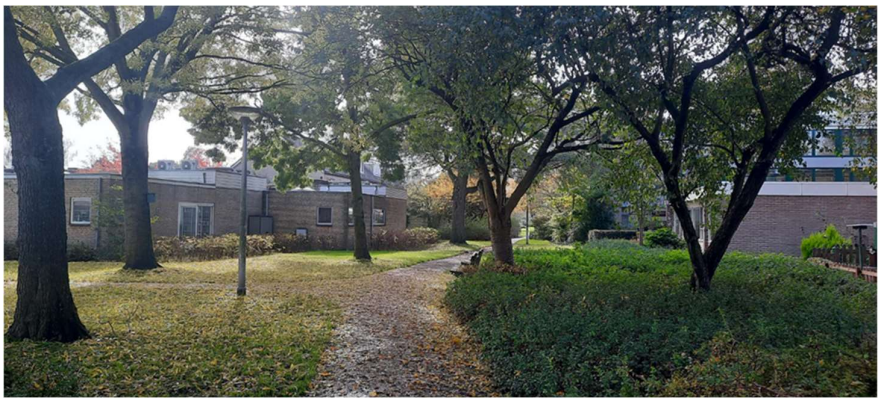
Meer Groen bevordert gezondheid

Meer ‘groen’ in termen van zowel kwantiteit als kwaliteit is wenselijk. Groen is inmiddels niet alleen meer functioneel in termen van een kwalitatieve toevoeging aan de bebouwde omgeving. ‘Groen’ heeft inmiddels bewezen functies op het gebied van de mentale en fysieke gezondheid van wijkbewoners. Zo zorgt ‘groen’ ervoor dat wijkbewoners meer en vaker buiten zijn en meer bewegen. Naast de positieve invloed op de individuele conditie, zorgt het ook voor een verbetering van het mentale welbevinden. Dit kan weer resulteren in lagere zorgkosten, maar ook een grotere coherentie, samenhorigheid en betrokkenheid bij de wijk en de omgeving

Een groene omgeving heeft vaak een positieve invloed op het welzijn van wijkbewoners op verschillende manieren:

1. ***Stressvermindering:*** *Groen heeft een rustgevend effect en kan stress verminderen. Het kijken naar groen en het zijn in een groene omgeving kan helpen om de geest te ontspannen .*
2. ***Fysieke gezondheid:*** *Groene omgevingen moedigen mensen aan om actief te zijn. Ze kunnen wandelen (figuur 5), joggen, fietsen of gewoon genieten van het buiten zijn. Dit draagt bij aan een gezondere levensstijl.*
3. ***Sociale interactie:*** *Groene ruimtes fungeren vaak als ontmoetingsplaatsen voor gemeenschappen. Mensen kunnen samenkomen om te picknicken, sporten of gewoon te ontspannen, wat sociale interactie en verbondenheid bevordert.*
4. ***Verbeterde luchtkwaliteit:*** *Planten helpen bij het zuiveren van de lucht door het opnemen van kooldioxide en het vrijgeven van zuurstof. Een groenere omgeving leidt dus tot een verbeterde luchtkwaliteit, wat gunstig is voor de gezondheid van bewoners.*
5. ***Gevoel van welzijn:*** *Gewoonweg in een groene omgeving zijn kan mensen dus een gevoel van welzijn en geluk geven. Dit draagt bij aan een positieve gemoedstoestand en een algemeen gevoel van tevredenheid.*

- ❑ Door groene ruimtes te behouden of te creëren in woonwijken, kunnen stadsplanners en beleidsmakers het welzijn van wijkbewoners verbeteren en de algehele levenskwaliteit verhogen.

Figuur 5: Bomen in de wijk zijn ook belangrijk voor hun schaduwwerking tijdens hitteperioden.

Wijkvisie Groenelaan **2033**

Groene draad

De wijkvisie voor de Wijk Groenelaan voor 2033 bestaat uit 7 onderwerpen.

Vanuit de wijk is een totaal andere denkwijze over groen in de stedenbouw en inrichting van de Gemeente wenselijk; niet de bouwopgave en de gewenste fysieke functies moeten leidend zijn, maar het inpassen van deze functies in een groene omgeving, waarbij bewegen, ontmoeten, recreëren en klimaatbestendigheid het vertrekpunt zijn en de Groenelaan toekomstbestendig maakt.

Kortom: meer 'groen' moet je doen, hou Groenelaan Groen.

Demografie

- Groenelaan moet in de toekomst in meerdere opzichten aansluiten bij het gemiddelde van Amstelveen, waaronder inkomen, bevolkingssamenstelling, leeftijdsopbouw en migratie.
- Woningvoorraad als een sturingsmiddel in de demografische ontwikkeling van de wijk. Hierbij streven naar een meer evenwichtige verhouding tussen sociale huurwoningen en koopwoningen uit het midden en hogere segment.
- Geen grote inbreuken op het oorspronkelijke en evenwichtige stedenbouwkundige ontwerp van de wijk Groenelaan. Dit ontwerp wordt bedreigd door verschillende nieuwbouwplannen rond de Groenhof (o.a. Olmenhof, Landtong, parkeergarage).

Omgeving

- Voldoende faciliteiten om een toename van het gebruik van de buitenruimte te ondersteunen (o.a. extra 'droog en nat weer' buitenfaciliteiten).
- Toename van de kwaliteit van het groen, o.a. door terug te gaan naar de balans tussen gras, struiken en bomen die zat in de oorspronkelijke opzet van de wijk.
- Toename van het aantal groene m^2 in de particuliere tuinen (bijv. de helft van de voor- en achtertuinen is minimaal 60% van het particuliere eigendom, wordt groen ingericht).
- Naast kwaliteitsverbetering van het groen, het groen ook afstemmen op klimaatveranderingen en de impact daarvan (figuur 6).

Figuur 6: De bermen langs de Groenelaan bieden kansen voor verbetering van de biodiversiteit. Hiervoor is het maaibeheer al aangepast. Deze bermen bieden ook kansen om van de flatgebouwen afstromend regenwater vast te houden. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld de regenpijpen worden

doorgezaagd in combinatie met de aanleg van een aantal decimeters diepe depressie evenwijdig aan de gebouwen.

Winkelen en horeca

- Vergrote diversiteit in het winkelaanbod; ook schoenmaker, fietsenmaker, etc.
- Voorzieningen dienen gespiegeld te zijn aan wijkbehoefte
- Kleine weekmarkt
- Vestiging van een aantal horeca gelegenheden met een duidelijke buurtfunctie (betaalbaar, gezond, gezellig); ook cafetaria

Sociale cohesie/participatie

- Toename van deelname aan straat- en centrale (Bolder) activiteiten (figuur 7)..
- Toename van belangstelling voor reilen en zeilen in de wijk, bestuur/Infra.

Figuur 7: Het wijkfestijn in 2024 tgv 60 jaar naam Amstelveen werd een groot succes.

Milieu

- Hoeveelheid fijnstof valt binnen de norm van de WHO.
- De wijk is climate proof en de grondwaterstand is in élk seizoen optimaal met het oog op veiligheid, heipaal stabiliteit, plant- en boomwelzijn, regenval excessen, hitte/droogte, etc.
- Groenelaan als voorloper van een ecologisch en klimaatbestendige wijk (figuur 8)..

Verkeer en veiligheid

- Gemotoriseerd (fossiele brandstof én elektrisch) verkeer (4- en 2-wielers) is secundair.
- Gescheiden en kwalitatief goede wandel- en fietswegen/-paden.Verblijven in de wijk belangrijker dan de gang er doorheen.

Het Amstelveens Nieuwsblad heeft o.a. de vernieuwing van de Groenelaan besproken: "*Bij wegen is de Groenelaan het grote knelpunt. Die trekt veel sluipverkeer en is verouderd. De wijkvisie spreekt van 'een versleten verkeersader'. "De gemeente bereidt een renovatie voor bestaande uit opnieuw asfalteren en aanleg van gescheiden fietspaden," zegt Smink. "De T-kruising Groenelaan-Sportlaan wordt daarin vervangen door een rotonde en bussen halteren niet meer naast de weg, maar op de rijweg zelf om de Groenelaan minder aantrekkelijk te maken voor doorgaand autoverkeer".*

Welzijn, welbevinden en veiligheid

- Open cultuur.
- Voldoende ontspannings- en inspanningsmogelijkheden.
- Geen discriminatie op welke grond dan ook.
- Groen als basis voor welbevinden en sociale cohesie.

  - ❑ De verkeerstromen moeten veiliger worden gemaakt. De aanleg van een rotonde bij de T-kruising Groenelaan-Sportlaan heeft hierbij prioriteit.
  - ❑ Het aantal (oppervlak) speelruimten moet niet worden verminderd, eerder uitgebreid.
  - ❑ Bewoners participatie en ontmoetingskansen moet worden vergroot.
  - ❑ Het oppervlak aan Groen en kansen voor waterberging moet worden vergroot.
  - ❑ Meten is weten. Dit kan al met behulp van eenvoudige monitoring. Bijvoorbeeld: neemt het aantal bomen toe of af? Neemt geluidsoverlast of fijnstof toe of af?

Figuur 8: De wijkkoepel heeft het initiatief genomen om (beeld-)kwaliteit van de vijver bij De Bolder te verbeteren. Hierbij wordt geprobeerd het betonnen imago te vervangen door een groen-blauwe uitstraling. Dit door het aanbrengen van beplanting op de waterlijn langs de damwanden

De Wijkkoepel en werkgroep Infra staan altijd open voor adviezen of voorstellen van wijk bewoners. (bestuur@wijkgroenelaan.nl en infra@wijkgroenelaan.nl)

Er is een grote behoefte aan meer participatie van de wijkbewoners. Ook, worden er altijd vrijwilligers gezocht.

© Werkgroep Infra, Wijkkoepel Groenelaan, Amstelveen, april 2025